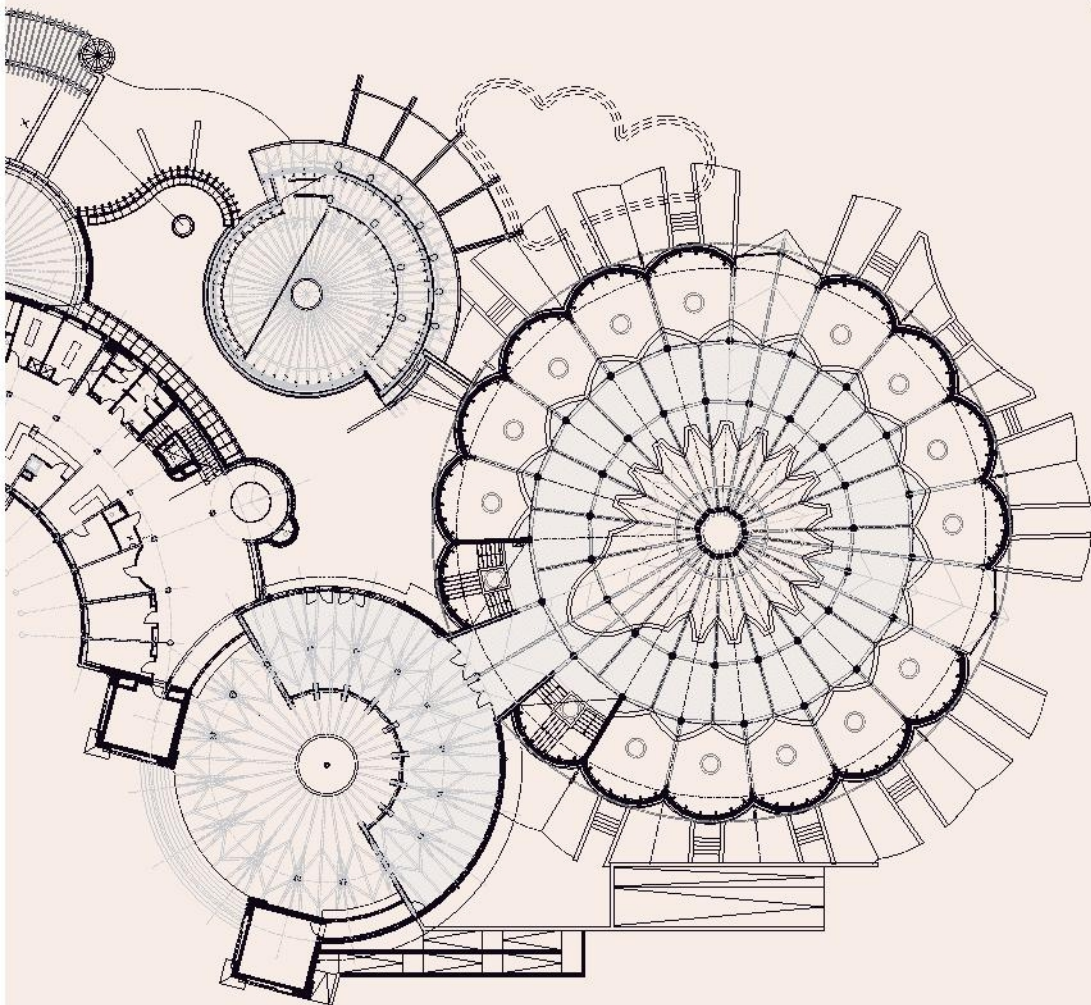
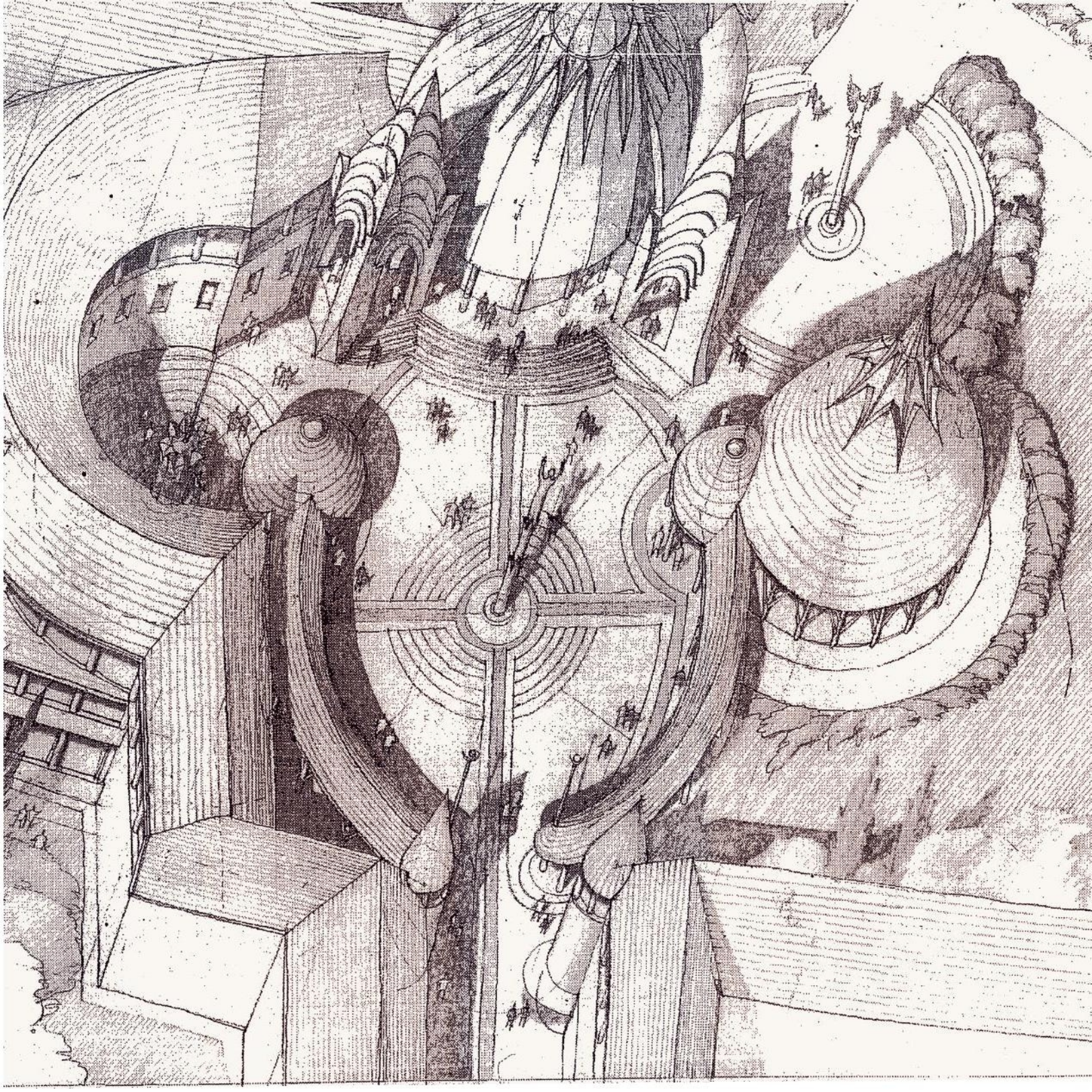
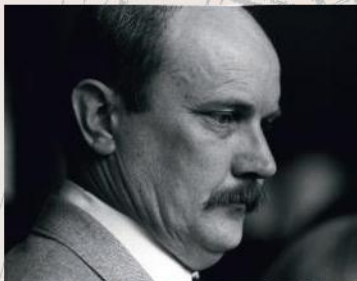

Makovecz Makója

Makovecz Imre nemzetközileg ismert és elismert organikus építészként számtalan művet adott Magyarországnak, a Kárpát-medencének, sőt Európának is. Külföldön így emlékeztek meg róla: „Íme, itt van egy Magyarországról jött,

Európa-szerte ismert építész, aki új művészeti nyelvet, egyéni stílust hozott létre.”

Saját pályájának indulásakor egyedül abban volt biztos, hogy művészeti vonalon tudja elképzelni az életet, már akkor is az alkotás folyamata motiválta. A végső döntést édesapja hozta meg helyette: „Ne menj te kódis művésznek. Valami ilyenféle az építész is, de annak legalább lesz pénze, úgyhogy menjél építésznek.”

Organic architect Imre Makovecz is known and respected internationally and gave countless works to Hungary, to the Carpathian Basin and even to Europe. Abroad he was praised as the Hungarian architect known throughout Europe who created a new artistic language and a unique architectural style.

At the beginning of his career, he was confident to develop his life around art, even then the process of creation motivated him. The final decision was made for him by his father who told him, "Silly boy, don't be an artist. Architect is of this sort but at least he will make money, so be an architect."

The artist was born in Budapest, he worked and died here as well. Related to his works accomplished outside his hometown he said the following: "For me, homeland is the Carpathian

A Budapesten született, alkotott és elhunyt művész az elmúlt évszázadban szülővárosán kívül létrehozott munkáival kapcsolatban a következőképpen nyilatkozott: „Számomra a Kárpát-medence a haza, és minél messzebb megyek Budapeستől, annál közelebb jutok a hazámhoz.

Szellemiségénél egyedül elkötelezettsége és az általa képviselt építészeti stílushoz való komoly hozzáállása volt jelentősebb: „Az organikus építészet nem alkuszik, könyörtelen önmagával szemben.”

Egészen korán, már 35 éves korában elhivatottságot érzett arra, hogy minél több fiatalnak átadja a tudást, bővítse világvépiüket, mivel mint mondta: „Az individuumot kifejleszteni valakiben munka.” Makói munkáiban is szorosan együtt dolgozott legközelebbi tanítványaival. Gerencsér Judit, Cserynus Lőrinc, Turi Attila és természetesen maga Makovecz Imre művei körbeveszik és hívogatják a helyieket és a városba látogatókat egyaránt.

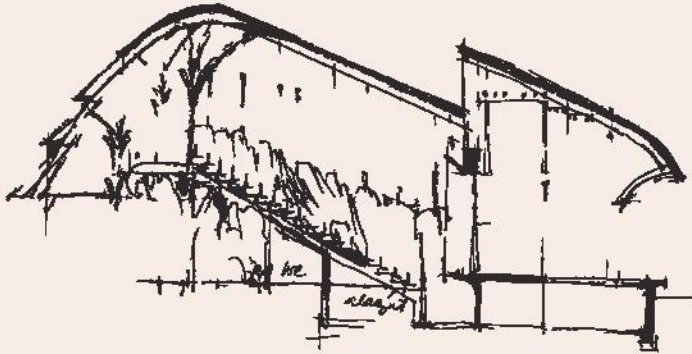
Basin itself and the farther I go from Budapest, the closer I get to my homeland.”

Let alone his spirituality only his commitment and the serious attitude to his architectural style were more remarkable. As he said "the organic architecture does not bargain, it is unmerciful with itself."

Quite early, at the age of 35, he was dedicated enough to pass on his knowledge to young people and expand their worldview, because as he said, "to develop the individual in someone is work." He also collaborated with his closest disciples during his assignments in Makó. The buildings of Judit Gerencsér, Lőrinc Cserynus, Attila Turi and naturally Imre Makovecz surround and invite locals and visitors of the town alike.

Hagymaház

1998

Makovecz Imre első megvalósult makói munkája. A Marczibányi térre néző művelődési ház homlokzatát a környezetében már meglévő épületekéhez hasonlóan alakították ki. Tornyai a természet megújulását szimbolizálva, növénytörzsi üveg elemekkel törnek az ég felé. A klasszikus épületbelső aulájában fákat formázó vasbeton pillérek tartják a tetőszerkezetet. A 390 ülőhellyel ellátott előadó színpadát antropomorf, emberi bordarendszert ábrázoló faszervezet fedi. Ez a különleges díszítőelem a művész fiatalkori terveire volt jellemző, s gyakran visszaköszönő motívumként jelent meg korai műveiben. Az építész első hasonló munkája a Farkasréti Ravatalozó Budapesten, a Hagymaház pedig az utolsó.

The building is Imre Makovecz's first work in Makó. The facade of the community center overlooking the Marczibányi square has been designed similarly to the surrounding and already existing buildings. Its towers symbolizing the renewal of nature with their plant-like glass elements erupting into the sky. Inside of the classic building's hall the reinforced concrete pillars are forming trees to support the roof of the structure. The stage with 390 seats is covered by a wooden dome depicting an anthropomorphic, human rib cage system. This particular design element was typical to the artist's juvenile plans and has often appeared as a pattern in his early assignments. The architect's first similar work was the Funeral Home of Farkasrét in Budapest and the Onion House was his last.

*„Az épületnek emberinek, emberközpontúnak kell lennie, olyannak, amelyben mindenki jól érzi magát.”
“The building must be similar to humans, anthropocentric, so everyone feels oneself good in it.”*

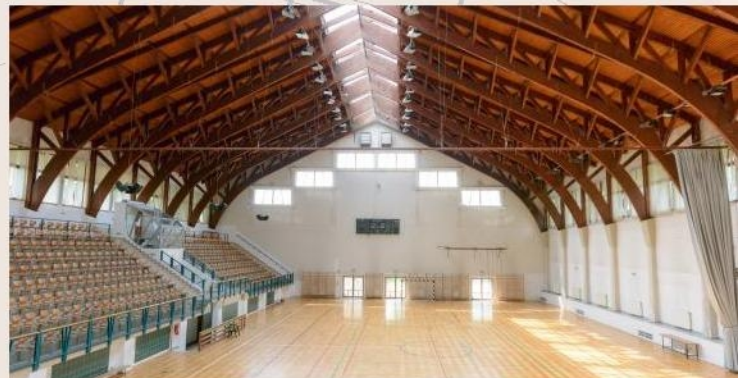
József Attila Gimnázium és Erdei János Sportcsarnok

2001

A városi gimnázium bővítésére, illetve az iskolával szomszédos területen kialakításra kerülő új sportcsarnok megtervezésére Makovecz Imre Gerencsér Judit építész tanítványát bízta meg. A 2001-ben befejeződött kivitelezői munkálatokat követően a 28 tanteremből álló épülethez intézményi és városi rendezvényeknek helyet adó aulát, két tornyot formáló vizesblokkot, emeleti üvegtetős galériát és 40 000 kötetnek helyet adó könyvtárat avathattak fel. A sportcsarnok ugyancsak ebben az évben készült el, amelyet az iskola tanulói használnak, továbbá városi sportesemények lebonyolítására is hasznosítják. Nevét Erdei János Európa bajnoki bronzérmes makói ökölvívóról kapta. Mindkét épület érdekessége az organikus jelleg és az eklektika építészeti stílusának találkozási pontja és harmóniája.

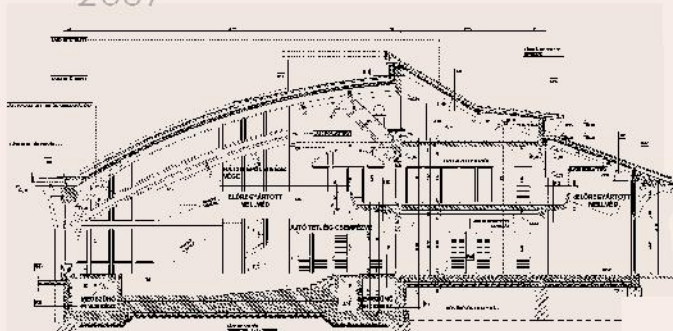
Imre Makovecz requested his pupil, Judit Gerencsér to expand the local high school and to plan a sports hall next to the adjacent area. After the contractor work has finished in 2001, they inaugurated a main hall for institutional and local events, sanitary facilities shaping two towers, a glass-roofed gallery on the first floor and a library consisting of 40,000 volumes. The sports hall also finished during that year. It is used by students as well as local sport events are organized there. It was named after the European Championship bronze medalist prize-fighter, János Erdei, former resident of Makó. It is worth noting that the buildings representing harmony in both organic and eclectic architecture styles.

*„Nagy hatással szeretnék lenni. Úgy érzem, ezt teljesítettem.”
“I want to make a big impact. I believe I have accomplished my goal.”*

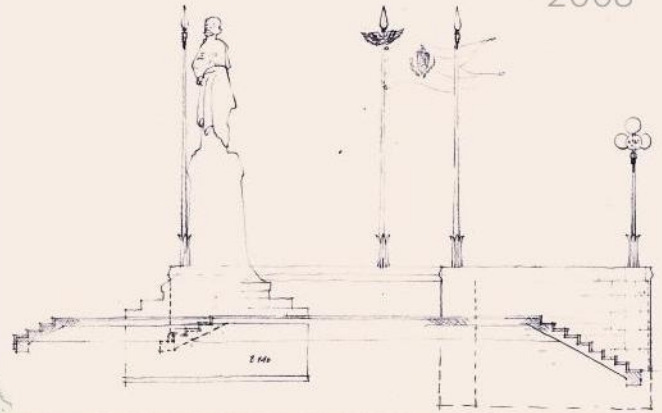
Tanuszoda

2007

The first building of the thermal bath as we know today was implemented under the assignment and supervision of architect Lőrinc Csernyus in 2007. The pupil of Imre Makovecz divided the construction process into two parts. The training pool building with lightweight wood roof structure is surrounded by U shaped, civilian houses. These inspired its white coloured and sleek facade. According to the other part of the conception, the backside overlooking to the courtyard propagate naturality - typically to the organic architecture. Inside the building's pool, swimming lessons are organized in transverse directions, thus the continuous deepening of the pool lanes creating the proper conditions for students.

A hajdani Csanád vármegye székháza előtti tér kialakítása Makovecz Imre tervei alapján valósult meg 2008-ban. A térrendezés során áthelyezésre került a Kossuth-szobor, háttérét szárnyas, fém zászlócskákkal egészítették ki, illetve az épület előtti terület is megújult, zöld növényzetet alakítottak ki a szomszédos Úri és Aradi utca között. Ugyanebben az évben került sor a Széchenyi tér kialakítására, amelyet Csernyus Lőrincsel közösen, egy jellegzetes mester és tanítványa munka keretében valósított meg a két építész. Központi elhelyezkedésének köszönhetően az egykori piac helyén egy kellemes hangulatú, mezővárosi építészeti gesztus jöhetett létre. A Deák Ferenc utca felőli részét lezáró félkört formázó ívben állítanak fel színpadot a városi rendezvények alkalmával.

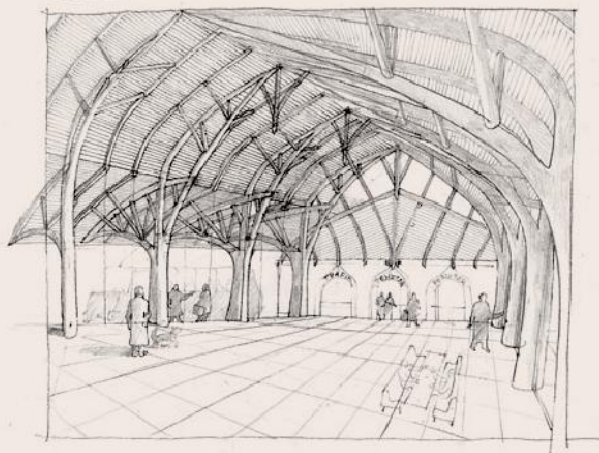
The square situated in front of the former seat of Csanád County is Imre Makovecz's work and it was finished in 2008. During planning, the statue of Lajos Kossuth has moved and its background was expanded by columns forming metal winged flags. The whole area between the neighbouring Úri and Aradi streets was renewed by planting greenery. In the same year the Széchenyi square has been finished with the help of Lőrinc Csernyus, thus this was a typical master and pupil work for the two architect. Thanks to its central location the old marketplace became a pleasant, country town architectural gesture. An arc forming a half circle is placed in the end of the square near Deák Ferenc street. Here, a stage is set up on events organized by the town.

*„Szeretném, hogy az emberek észrevegyék egymást és tolerálják egymás életét és magatartását.”
“I want to make people become aware of each other and tolerate each other's lives and attitude.”*

Makói buszpályaudvar

2010

Makovecz Imre 2010-ben megvalósult munkája a város központi buszpályaudvara. A megkövesedett ligetet szimbolizáló épületet a helyben kiöntött oszlopokból kialakított nehéz fatörzsek ölelik körbe, feljebb a könnyedebb ágakból alakul ki a lombkoronát formáló tetőszerkezet. Az építmény kialakítását döntően természetesen a funkciója határozta meg, a hosszúkas elrendezés a buszok parkolóhelyeihez igazodva nyerte el végleges formáját. A kellemes hangulatú váróban az organikus építészetben megszokott és jól ismert íves, faszervezet fogadja az utazókat. A tervezési fázisban eredetileg rézfedéssel lett volna ellátva a tető külső szerkezete a jelenleg bádog helyett, de az utolsó változtatásra végül nem került sor.

The central bus station of the town is the work of Imre Makovecz and it was finished in 2010. The building symbolizing a petrified woods is encompassed by heavy bole-pillars, shaped and placed on the site, while above them the lighter branches are forming the tree crown roofing. The station's final form was primarily determined by adjusting to the lengthy layout of bus parking lots. A pleasant waiting room welcomes the passengers with a well-known and familiar organic, arched wooden structure. In the early phase of planning, the exterior roof framework would be covered with copper instead of the current tin, but the last change didn't take place in the end.

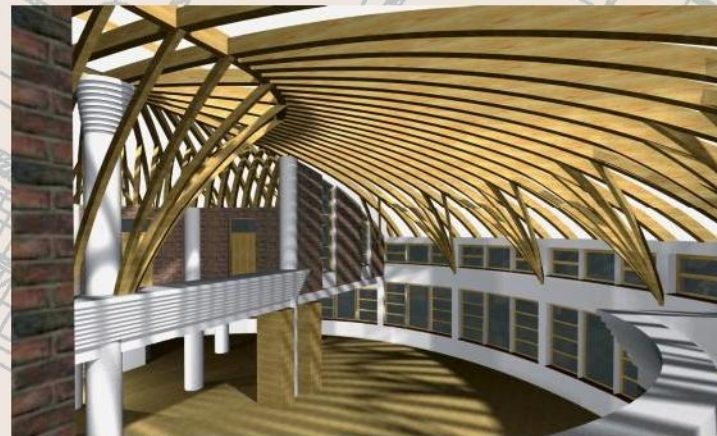
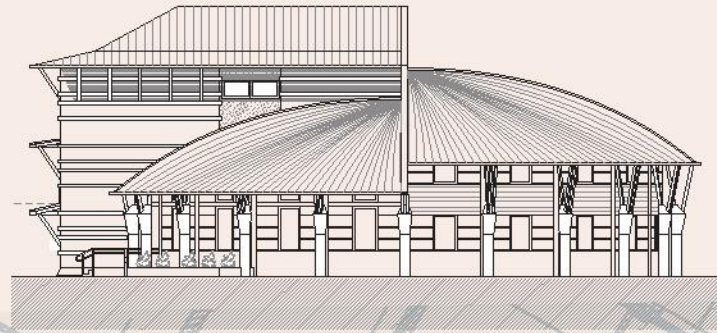

A makói általános iskola épületbővítése Csernyus Lőrinc nevéhez kötődik. 2010-ben készült el az építész által megvalósult térkialakítás, amely bejárata közvetlenül a Hold utca felől nyílik. Az épület bővítéséhez tartozott még egy több funkciós étterem és előadótér tervezése és kivitelezése is.

Kálvin Téri Református Általános Iskola

2010

The expansion of this elementary school in Makó is created by Lőrinc Csernyus. The layout realized by the architect finished in 2010. Its main entrance is accessible directly from Hold street. Beside the expansion of the building, a multifunction restaurant and auditorium were also planned and implemented.

*„Hívő ember lévén az épületeimmel a földet és az eget kísérem meg összekötni.”
"Being a believer, I attempt to connect the earth and the sky with my buildings."*

Búza utcai bölcsőde

2011

A Makó északi felén, „Újvároson” található épület terveit Makovecz Imre készítette el. A 2000-es években férőhely-problémák miatt volt szüksége a városnak a létesítmény kialakítására, amely végül 2011-ben fejeződött be. Elsődleges szempont a tervezésekor egy kör alaprajzú, hangulatos, gyermekeknek szóló, önálló foglalkoztató tér létrehozása volt. Kívülről a földből kinövő kupolák üveg tetődíszükkel hivatottak az eget a földdel összekötni. A bölcsőde középület kategóriában nyerte el a „2011 legszebb homlokzata” díjat.

30 m

Buszpályaudvar: 11,85 m

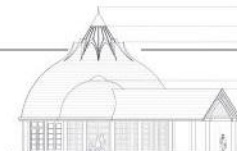
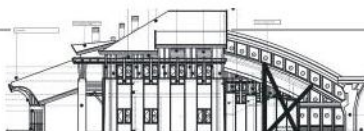
Tanuszoda: 12,5 m

Kálvin téri Református Általános Iskola: 12,8 m

Zenepavilon: 13,81 m

20 m

10 m

The plans of the nursery situated in the northern part of Makó was made by Imre Makovecz. During the 2000s the town needed a new institution due to capacity problems. The building was finished in 2011. The primary concept while planning was to create a circular, pleasant, separate space for children. From the outside the domes growing out of the ground are inspired to connect the earth and the sky with their glass finials. The nursery won the "most beautiful facade in 2011" prize in public building category.

A már meglévő, hajdani háromszintes kollégium épület belső-rész készítésére kapott megbízást a Makona tervezőiroda. A tervezési munkálatokra Gerencsér Judit építész kérték fel, így a 2011-ben elkészült létesítmény átalakulása után kívülről klasszicista jelleget kapott. Az iroda célja akkoriban a Makói Polgármesteri Hivatal belső és külső kialakításához hasonló megvalósítás volt.

Közhivatalok Háza

2011

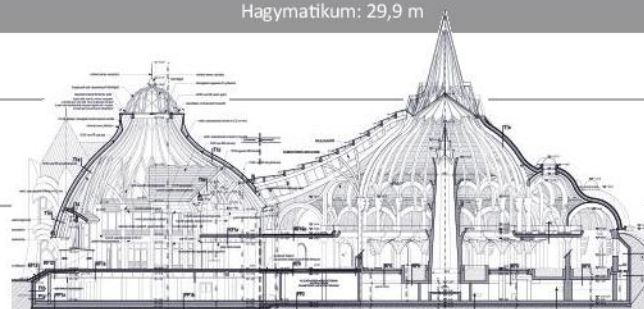
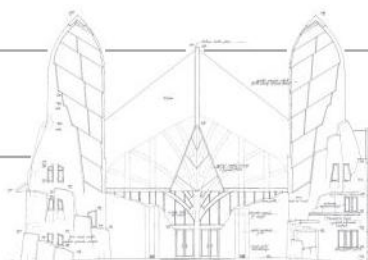
Sportcsarnok: 21,39 m

Hagymaház: 23,5 m

Hagymatikum: 29,9 m

30 m

20 m

10 m

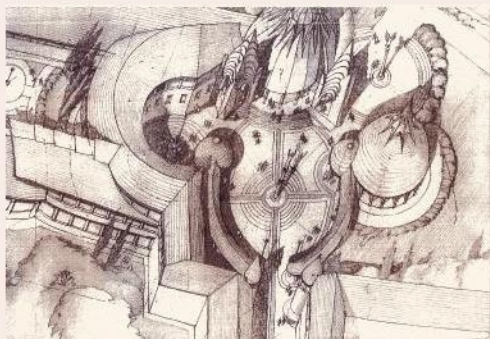
The Makona Architect Office was assigned to reconstruct the inside of the existing, former three-storey dormitory building. Architect Judit Gerencsér was asked for planning. In 2011, after the modification, the finished institution got a neo-classical character from the outside. The concept of the office was to perform similar embodiment to the Town Hall of Makó, in both interior and exterior design.

„Ha valaki egy családnak házat tervez, lényeges, hogyan fogja fel az ott zajló életet. Az építésznek tudnia kell, mi az, hogy család, mi a hosszan tartó hűség.”
 "If you are planning a family house, it is essential to understand the life there. The architect needs to know what a family is, what the long-lasting loyalty means."

Zenepavilon

2012

A nyári szabadtéri zenei előadásoknak helyet adó, medencékkel övezett Zenepavilont Makovecz Imre eredetileg a gyógyfürdővel együtt álmodta meg. Végül azonban az építészről utólag elnevezett tér közművesítésével együtt került kialakításra 2012-ben. A pavilon érdekessége a fedő kupola belső részében elhelyezett, úgynevezett hangfógó madár, amelyet zsinórok segítségével a zenéhez lehet igazítani, ezáltal növelhető az akusztikus élmény az előadások során.

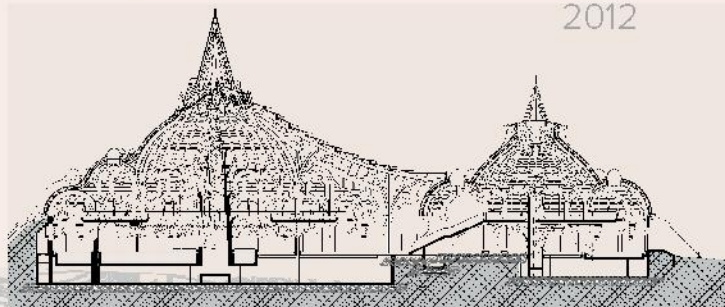

The bandstand surrounded by pools and hosting musical performances during summer was dreamed together with the spa by Imre Makovecz. Ultimately it was constructed along with the public works of square named after the architect in 2012. It is interesting to note that a so-called damper bird is hung from the inside of the central dome. The bird itself can be moved with cords according to the current music played, so the acoustics can be enhanced during performances.

A 2006-ban elkezdődött fürdőfejlesztés utolsó szakasza a makói gyógyfürdő központi wellness-, gyógy- és élményrészlegének átadásával fejeződött be 2012-ben. A Makovecz Imre által megálmodott és megtervezett fürdő büszkén hirdeti az organikus építész tanait, melyek szerint mindegy, hogy milyen egy épület funkciója, a szakrális templom hangulatát kell megidéznie. A művész a magyar népet mindig egy tiszta nemzetként emlegette, a létesítményt pedig a római és török fürdők hangulatához hasonlóan emelte a tisztaság templomának szellemiségében, ezáltal válhatott a fizikai-szellemi megtisztulás helyszínévé.

Makói Hagymatikum Gyógyfürdő

2012

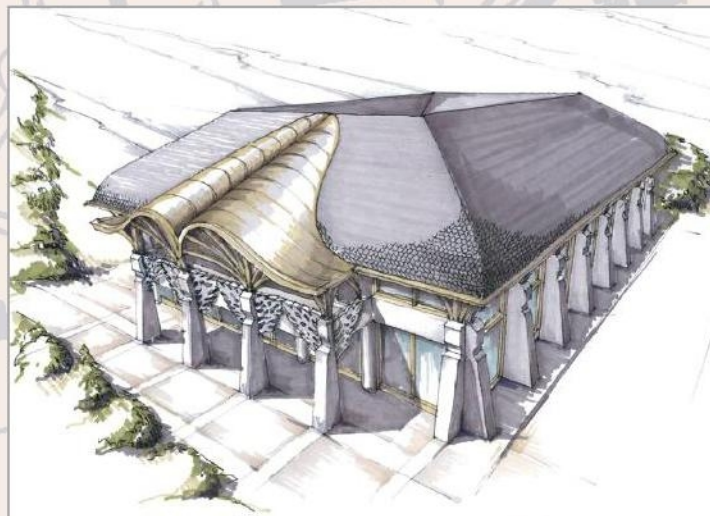
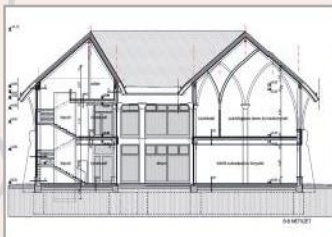
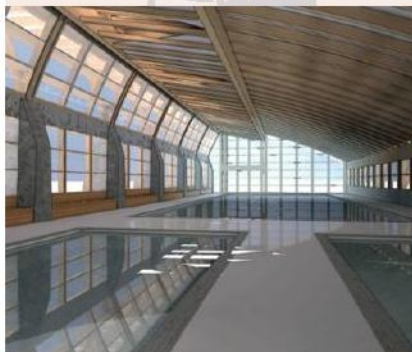
The first phase of spa development started in 2006 and it has been completed by the inauguration of the thermal bath's wellness, health and leisure complex in 2012. The spa dreamed and planned by Imre Makovecz proudly representing the organic architect's teachings, that the building must recall the atmosphere of the sacred temple regardless of its function. The artist always spoke of the Hungarian people as a pure nation, so the complex – similar to Roman and Turkish baths – is raised in the spirit of the purity of a temple. Thus it has become a place for both physical and spiritual cleansing.

*„Kell lenni egy olyan belső lényegnek, amely megnevezhetetlen, és amely a tervezés során bontakozik ki.”
“There must be an inner essence that is unnameable, which unfolds during planning.”*

Tervek: Városi Könyvtár és fürdőbővítés

Makón a szerves építészet fejlesztése, bővítése a jelenben is tart. Az idei évben bemutatásra került egy Makovecz Imre által 2006-ban elkészített terv, amely a jelenlegi könyvtár helyén épül meg. A kétemeletes létesítményben található majd meg a felnőtt és gyermekkönyvtár, illetve a Deák Ferenc utca is egységes kialakítást kap, így a Széchenyi térhez közvetlenül kapcsolódik a jövőben. A későbbiekben ezt egy újabb beruházás követi, amely a gyógyfürdő meglévő épületéhez kapcsolja az eddig el nem készült családi és élmény zónát. Az új kupola alatt csúszda, mászófal, hullámmedence, illetve szekrényes öltözők is helyet kapnak majd. Továbbá egy 33x25 m-es, sportrendezvények tartására alkalmas, lelátóval ellátott úszómedence is elkészül.

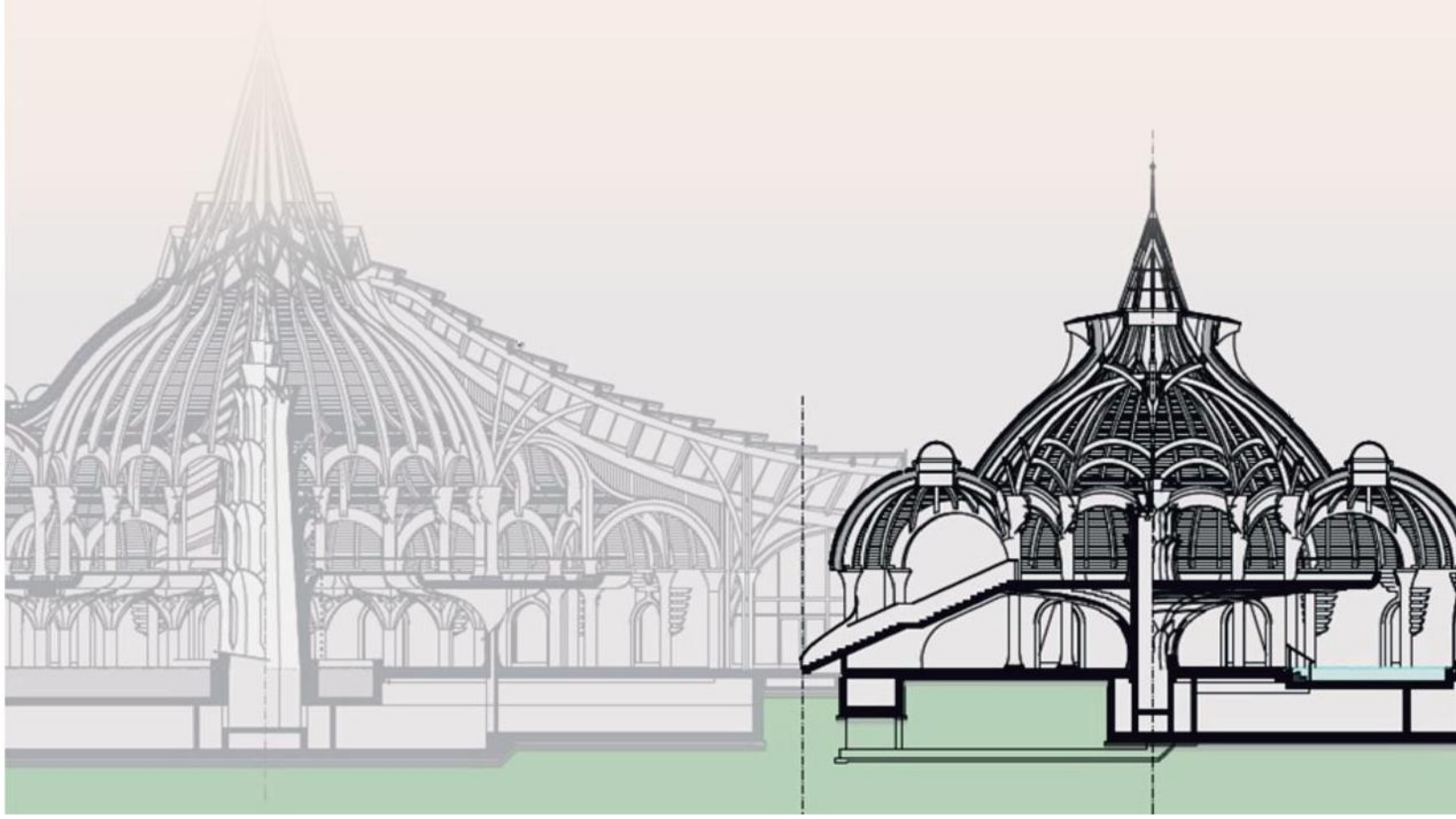
The development and expansion of the organic architecture has not stopped in Makó. This year an earlier plan by Imre Makovecz was presented, which will be built on the current site of the library. The books for adults and children will be found in the two-story facility and Deák Ferenc street will also get a unified design, so it will be directly connected to Széchenyi square. This is followed by another investment in the near future, which connects the new family and adventure zone to the existing building of the thermal bath. Under the new dome guests can use slides, a climbing wall, a wave pool and new locker rooms will also be located below ground level. In addition, a 33x25 metres sized swimming pool with a grandstand will be made, so it will be suitable for holding sports events.

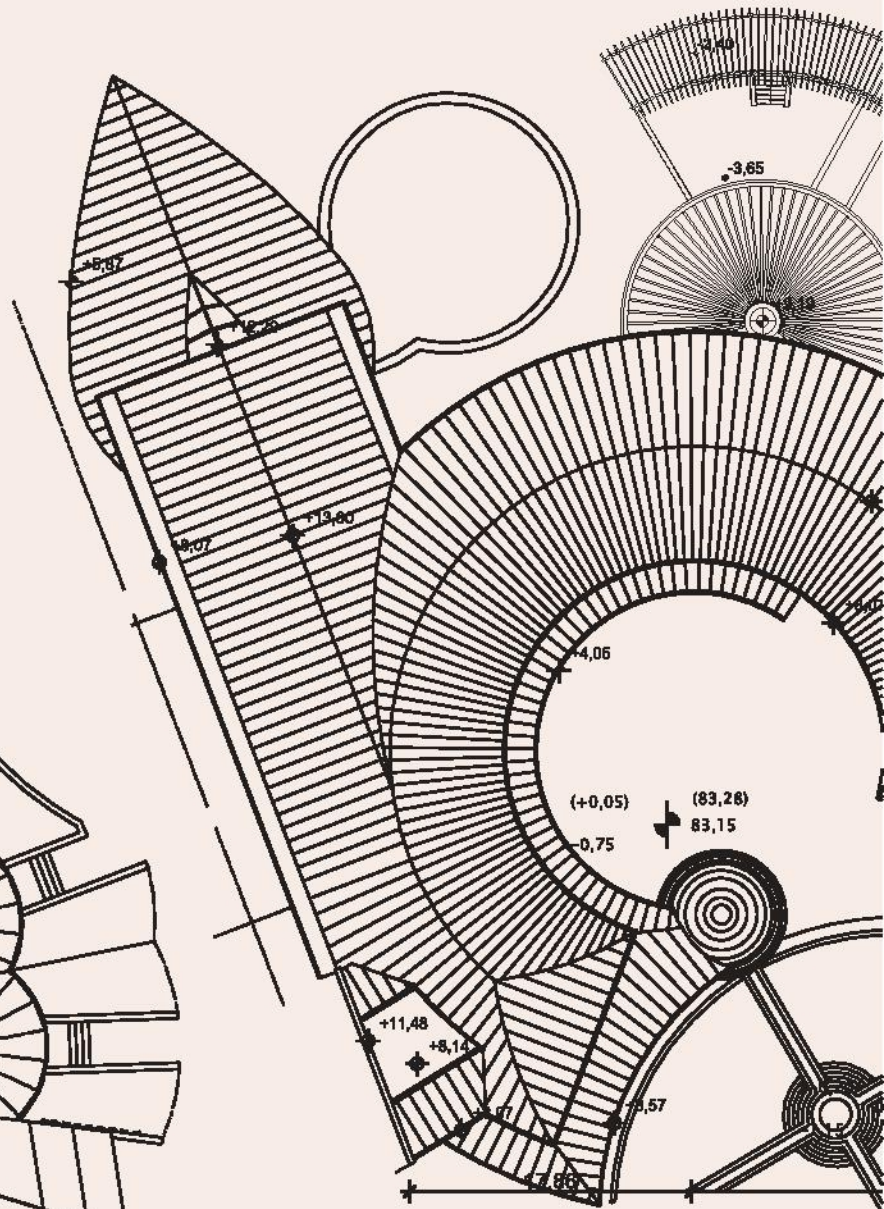
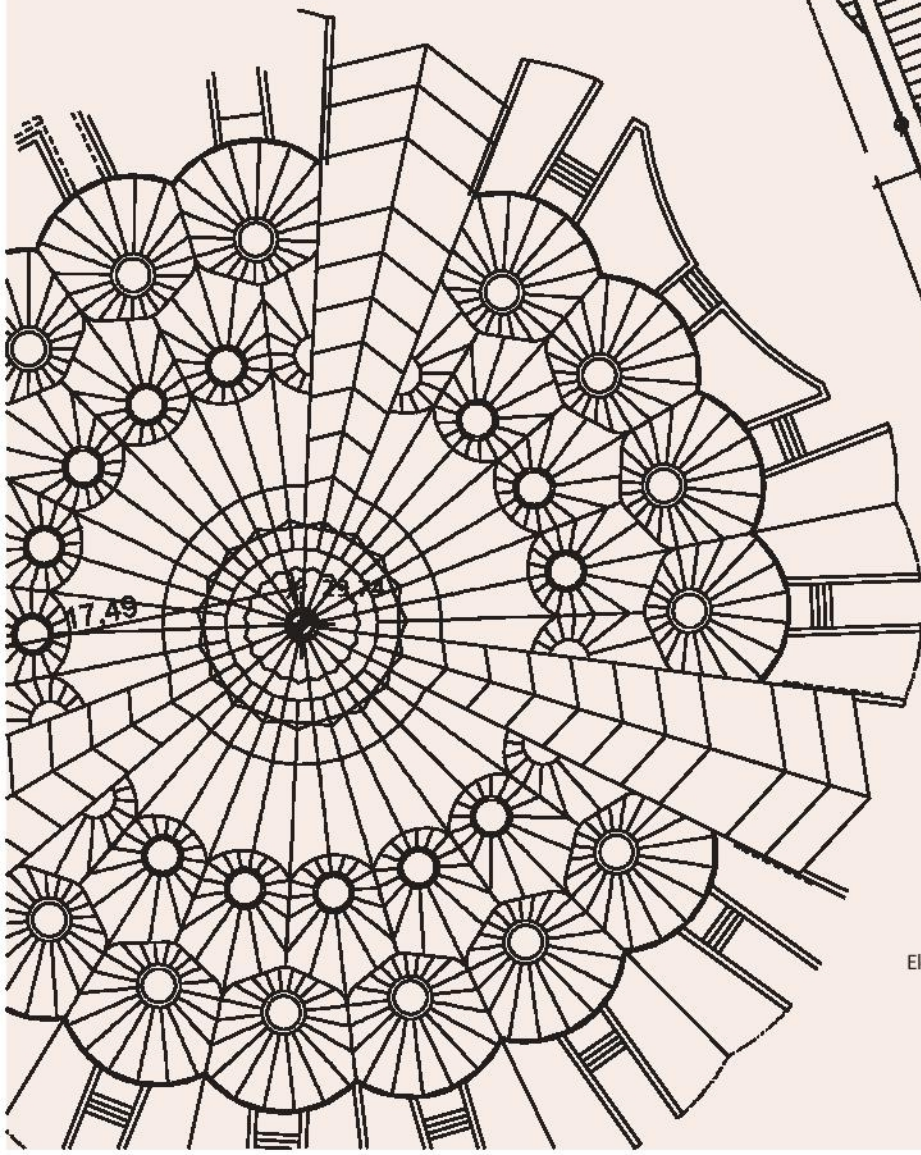
Makovecz Imre épületeivel mindig is a köz javát hivatott szolgálni, akár egy családnak, egy önkormányzatnak vagy egyháznak is dolgozott. Makón ez a szerep a turizmus fejlesztését segítette elő: „Én azzal foglalkozom, hogy településeket élesszünk újjá, hogy kitaláljuk, hogyan tudnak jobban élni az emberek.” Ezért is fogadta el a város felkérését az első, majd az azt követő további 11 makói munkájára: „Minden bizodalمام azokban a tevékenykedő emberekben van, akik tiszta szívű, szorgalmas emberek, akik hajlanak a tennivalókhöz, akár műszerészek, akár parasztok, akár polgármesterek legyenek is.”

Makó városa az organikus építészet hírének öregbítésével és ezzel a kiadvánnyal szeretné megköszönni Makovecz Imre munkáját.

Imre Makovecz always wanted his buildings to benefit the public, whether he worked for a family, a local government or a church. In Makó, this role was to conduct the development of tourism: "I work to revitalize settlements, to figure out how people can live better." This is why he accepted the town's request for the first and its subsequent 11 additional works in Makó: "All my confidence is in those active people, who are pure-hearted, hard-working and are obligated to do what needs to be done, whether they are mechanics, peasants, or even mayors."

With this brochure, the town of Makó would like to enhance the reputation of organic architecture and acknowledge Imre Makovecz's work.

Szerkesztés: Madarász Roland, Infopont Makó
Kiadó: Makó Város Önkormányzata • Tervezés: Bertus Barcza Anikó
Előszó fotó: Makovecz Benjamin felvétele • További fotók: Naszradi András
Lektor: Dr. Tóth Ferenc • Nyomda: Innovariant Kft.
Alap- és tervrajzok: Csemyus Lőrinc, Makona Tervező Iroda
Idézetek: Makovecz Imre a "Makovecz - Válaszok" c. könyv nyomán
Kiadás éve: 2016